

РЕШЕНИЕ

№ 135

гр. Враца, 15.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА, I-ВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Надя Г. Пеловска-Дилкова

Членове: М. Д. Досов
Пламен К. Кучев

при участието на секретаря Галина Ем. Вълчкова-Цветкова
като разгледа докладваното от Пламен К. Кучев Въззивно гражданско дело
№ 20241400500053 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс /ГПК/.

Решение № 609/01.11.2023 г. по гр.д.№ 1484/2023 г. по описа на Районен съд-Враца са отхвърлени като неоснователни и недоказани предявените иски от М. Г. Н., ЕГН ***** от гр.Враца против Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи /ОДМВР/ - Враца, както следва:

1/ иск с правно основание чл. 179, ал. 4 от Закон за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/ - за заплащане на допълнително възнаграждение в размер на 5273,42 лв. за периода 15.06.2020 г.- 15.06.2023 г., включително, ведно със законната лихва върху считано от датата на подаване на исковата молба - 16.06.2023г. до окончателното изплащане;

2/иск с правно основание чл.86, ал.1 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/ за заплащане на обезщетение за забавено плащане на допълнителното възнаграждение в размер на 784.05 лв. за периода от 28.07.2020 г. до 15.06.2023 г.

Със същото съдебно решение М. Г. Н. е осъден да заплати на ОДМВР-Враца сумата 250,00 лв., представляваща направени разноски за юрисконсултско възнаграждение и вещо лице.

Постъпила е въззивна жалба от ищеца М. Г. Н., ЕГН ***** от гр.Враца, чрез пълномощника му адв.Г. Г., който обжалва изцяло Решение № 609/01.11.2023 г. по гр.д.№ 1484/2023 г. по описа на Районен съд-Враца. В жалбата се поддържа, че решението е

незаконосъобразно и неправилно, поради нарушение на материалния закон и съществено нарушение на съдопроизводствените правила.

Въззивникът изразява съгласие с изводите на районния съд, че процесните допълнителните месечни възнаграждения са с постоянен характер, каквито са тези по т.б, б."г" на Решение на Министерския съвет /МС/ № 282/1993 г. и може да бъде договаряна ежемесечно от основната структура на МВР по чл.37 ЗМВР - ОДМВР Враца и от заинтересованото лице по чл.92, ал. 1 ЗМВР - "АЕЦ Козлодуй" ЕАД. Същият изразява несъгласие, че процесните договори между ОД МВР - Враца и „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД не го касаят, тъй като в случая освен общо приложимата норма на чл. 21, ал. 1, предл. първо от ЗЗД е налице и особената хипотеза на договаряне в полза на трето лице, която е подробно развита в чл. 22 от ЗЗД, като цитира и т. 1 от Тълкувателно решение № 30 от 17.VI.1981 г. на ВС.

Посочва, че редът за извършване на охрана на стратегически обекти като АЕЦ „Козлодуй“ не може да се договаря свободно между страните, тъй като е уреден с ИНСТРУКЦИЯ № 8121 з- 1415 от 20.11.2015 г. за реда и организацията за осъществяване на дейността по охрана на обекти по чл. 14, ал. 2, т. 4 от Закона за Министерството на вътрешните работи, Издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 93 от 1.12.2015 г., в сила от 1.12.2015 г., изм. и доп., бр. 36 от 27.04.2018 г., в сила от 1.05.2018 г., бр. 6 от 18.01.2019 г., бр. 23 от 19.03.2021 г., в сила от 19.03.2021 г., в която никъде не се откриват норми относно възнагражденията на служителите.

Поради това навежда доводи, че договореното между ОДМВР - Враца и „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е регламентирано в т. 6, б. г от Решение № 282/1993 г. на МС и представлява уговорка в полза на трето лице, според която не е регламентирано АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД да заплаща на служителите определени суми на процесното основание, а да ги заплаща на ОДМВР - Враца (чл. 2.8 от стария и чл. 2.10 от новия договор). Уговорката в полза на трето лице е поета от ОД МВР - Враца, което се задължава да изплаща на своите служители преведените суми от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД.(т. 2 от договорите и чл. 177, ал. 1 от ЗМВР).

Следователно въззвника има правен интерес да претендира процесните суми от ОД на МВР-Враца.

Навежда доводи, че служебното положение и статутът на държавните служители, назначени по чл.92, ал.8 ЗМВР, във връзка със сключени договори по чл.92, ал.1 ЗМВР, се урежда единствено и само от ЗМВР и действащата нормативна уредба, но не и от договори или други ненормативни източници. Сочи, че този извод следва и от самата норма на чл.92, ал.8 ЗМВР, която ясно разграничава двете правни отношения - първото по чл.92 ЗМВР между основната структура по чл.37 ЗМВР и заинтересованото лице и второто между съответното лице по чл.158 и чл.159 ЗМВР и служителя. Счита, че в случая съдът е смесил тези две отношения като е приел, че няма законова пречка "АЕЦ Козлодуй" ЕАД да участва в определянето на месечните възнаграждения по ЗМВР. Изтъква, че според чл.9 ЗЗД договорите не могат да противоречат на закона, поради което не е допустимо с договор, вкл.

и по чл.92, ал.1 ЗМВР, да се уреждат механизми, които да включват заинтересованите лица по чл.92, ал.1 ЗМВР, както е в двата процесни договора.

На следващо място въззивникът посочва, че районният съд неправилно е приел, че с процесните договори е определен размер на допълнителното възнаграждение по т.6, б."г" от РМС № 282/1993 г. без долна граница и в размер до определен процент. Развиват се съображения, че въвеждането на работна група, която да извършва помощна дейност по договорите, по никакъв начин не променя първоначално договореното, тъй като в Ценовата таблица е посочено възнаграждение в абсолютна стойност, а чл.4.1.7. от договорите касае предложения без задължителен характер от помощен орган без решаващи функции, които не обвързват директора на ОД на МВР. Посочва се, че последният следва да се съобрази с договореното в колона 5 на Приложение 4 - Ценова таблица към процесните договори, чиито клаузи са публично известни с оглед сключените договори по Закона за обществените поръчки /ЗОП/, които са били публикувани в Интернет и са били известни и на ищеца, за разлика от Вътрешните правила на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД. Сочи се също, че възнагражденията на въззивника зависят от посочените елементи в чл.179 ЗМВР, в чиято ал.4 е предвидено, че допълнителните възнаграждения се изплащат задължително.

Въззивникът изразява несъгласие и с изводите на районния съд, че въпреки безспорно установената липса на съвместна работна група по т.4.1.7. между ОД на МВР-Враца и "АЕЦ Козлодуй" ЕАД е налице законосъобразно изпълнение на процедурата за определяне на допълнителните му възнаграждения. Счита, че липсата на такава работна група и наличието единствено на едностранно определена работна група от "АЕЦ Козлодуй" ЕАД представлява неизпълнение на договора в тази му част. Изтъква, че за процесния период нито един служител на ОД на МВР-Враца не е участвал в такава група с право на глас, поради което няма законосъобразно обяснение защо директорът на ОДМВР-Враца е наредил да му бъдат изплащани месечни възнаграждения в значително намален размер от договорения.

На следващо място в жалбата се изразява несъгласие и с правните изводи на районния съд, че възложителят може едностранно да променя и намалява цената на договорите, като определя по-нисък процент на допълнителното възнаграждение по колона от Приложение 4, свързано с т.6, б."г" от РМС № 282/1993 г. Намира, че вътрешните правила на възложителя представляват едностранно изменение на цената на договора по смисъла на чл.116, ал.1, т.1 ЗОП, от което не може да произтече право или задължение за директора на ОД на МВР-Враца също да редуцира до този размер допълнителните възнаграждения по РМС № 282/1993 г.

В жалбата се развиват и съображения, че първоначалните Вътрешни правила № УС.ФЗ.ПВЛ.01/02 от 01.07.2019 г., издадени от Изпълнителният Директор на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД, съдържат изричното изискване в т.2.2 работната група да предлага на изпълнителния директор да изплаща допълнителните възнаграждения, което е невъзможно, тъй като ищецът не е служител на това дружество.

На следващо място в т.1.3.3. тези правила изискват изготвяне на мотивиран доклад от началника на РУ-АЕЦ Козлодуй, а в т.4.5.1. - излагане на мотиви и мотивирани предложения относно определянето и изплащането на възнагражденията на служителите.

Въззивникът посочва, че в нито един от докладите на началника на РУ-АЕЦ Козлодуй, както и в протоколите на работната група, не са налице такива мотиви, което представлява нарушение на Вътрешните правила и не може да се вмени във вина на служителя, който е изпълнявал задълженията си и има право на пълно възнаграждение за целия период. Сочи също, че такова изискване е налице и в следващите Вътрешни правила № 80.ЧР.00.ПВЛ.001/03 от 08.09.2021 г. Счита, че съдът погрешно е приел, че между страните по договорите е било налице съгласие за намаляване на базовия процент по Ценовата таблица, въпреки изричното изявление на ответника ОД на МВР-Враца, че директорът му не е бил запознат с вътрешните правила на възложителя.

Счита, че съдът тълкува погрешно изискването на чл. 6, б. „г“ от РМС № 282/1993 г., като не съобразил изискването на чл. 46, ал. 1 от Закона за нормативните актове, като изразява несъгласие, че целта на нормата на чл. 6, б. „г“ от РМС № 282/1993 г. не може да се установи от разпоредбите на Наредбата за комплексно оценяване условията на труд и по-специално от нормата на чл. 23 от тази Наредба.

Навежда доводи, че дори горесцитираната Наредба не намира приложение, то са налице са налице действащи разпоредби в други нормативни актове и посочва Постановление № 235 на МС от 31.07.2014 г. за определяне на условията за изплащане и размерите на допълнителното възнаграждение за работа при специфични условия на държавните служители в Министерството на вътрешните работи, Обн., ДВ, бр. 66 от 8.08.2014 г., в сила от 8.08.2014 г., доп., бр. 57 от 28.07.2015 г., в сила от 28.07.2015 г., изм. и доп., бр. 33 от 25.04.2017 г., в сила от 25.04.2017 г., изм., бр. 76 от 5.09.2023 г., в сила от 1.08.2023 г. и по точно в чл. 3 вр. чл. 1 и т. 1.1. от ПМС № 235/2014 г.

Въззивникът претендира присъждане на направените по делото разноски.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е постъпил отговор от ответника ОД на МВР-Враца, чрез процесуалния представител юрисконсулт Д. П., в който се изразява становище, че въззивната жалба е неоснователна, а обжалваното решение - правилно и законосъобразно.

Оспорват се наведените в жалбата доводи, че районният съд е смесил видовете плащания по ЗМВР с дължимото възнаграждение по договора за охрана с "АЕЦ Козлодуй" ЕАД. Навеждат се доводи, че на основание чл.92, ал.1, т.1 ЗМВР и след проведена обществена поръчка между ОДМВР-Враца и "АЕЦ Козлодуй" ЕАД е сключен Договор за охрана на ядрените съоръжения, ядрения материал и радиоактивните вещества на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД, осъществяващ се чрез охрана на стратегически обект от значение за националната сигурност и охрана при съпровождане на товари по чл.92, ал.3 ЗМВР. Пояснява се, че съгласно чл.92, ал.9 ЗМВР - приходите и разходите от дейността на МВР по ал.1 и ал.3 и разходите по ал.2 се отчитат по бюджета на МВР, а ежегодно министърът определя цената на услугата по тези договори за охрана. Посочва се, че с РМС №

282/15.07.1993 г. е прието, че се дължи финансово поощрение на служителите на МВР, работещи в "АЕЦ Козлодуй" ЕАД, без обаче да се посочва размера и периодичността на плащането му, уговарянето на които е оставено на волята на контрахентите по договора. Изразява се несъгласие с посоченото във въззивната жалба, че в Ценовата таблица, приложение към договора, е посочен пълния размер на допълнителното възнаграждение по РМС № 282/15.07.1993 г., както и че същото се дължи в максимален размер. Посочва се, че ценовото предложение е оферта по проведената процедура по ЗОП, в която е посочен максимален размер на възнаграждението, но не и че то се дължи ежемесечно в този размер.

Въззиваемият счита, че в договора за охрана ясно е посочен начина, вида и периодичността на плащане на допълнителното възнаграждение, както и реда - чрез работна група. Този ред впоследствие е уреден с вътрешни правила, с които ОДМВР-Враца се е съгласила.

В отговора се прави анализ на нормативна уредба и поднормативната уредба, договорът и вътрешните правила, в които да е посочено, че този вид допълнително възнаграждение, с характер на поощрение, следва да се плаща в пълен размер. Твърди, че в АЕЦ - Козлодуй това възнаграждение се определя чрез работната група, с което се съгласява ръководителя на структурата по чл.37 от ЗМВР подписвайки го и определената сума се изплаща в бюджета на МВР, от където постъпва като възнаграждение към служителите.

На следващо място въззиваемият оспорва доводите в жалбата, че договорът е сключен в полза на трето лице по смисъла на чл.22 от ЗЗД. Посочва, че в сключения договор между АЕЦ - Козлодуй и ОДМВР - Враца са посочени видовете плащания, вкл. и в т. 4.1.7., че се дължи допълнително възнаграждение за служителите на Изпълнителя, то тази сума се дължи на Изпълнителя, а не пряко на трети лица по договора.

Твърди се, че в РМС 282/1993г. не е посочен размерът и начинът на плащане, не се препраща към актуален нормативен или поднормативен акт, поради това този въпрос е решен по взаимно съгласие между страните по договора.

Прави се искане за отхвърляне на жалбата като неоснователна и желае присъждане на юрисконсултско възнаграждение в размер на 300,00 лв.

Жалбите е процесуално допустими като подадена от надлежна страни в процеса, в рамките на законоустановените срокове и срещу подлежащ на обжалване съдебни актове.

При извършената служебна проверка по реда на чл.269, изр.1 ГПК, въззивният съд констатира, че обжалваният съдебен акт е валиден и допустим.

За да се произнесе по правилността на първоинстанционното решение, настоящият съдебен състав обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с наведените от страните доводи, при което формира следните фактически и правни изводи:

1. По иска с правно основание чл.179, ал.4 ЗМВР:

Между страните не се спори, че в рамките на процесния период от 15.06.2020 г. до

15.06.2023 г. са били обвързани от валидно служебно правоотношение, по силата на което ищецът М. Г. Н. е заемал длъжността "****" в сектор „Охранителна полиция” в РУ АЕЦ Козлодуй към Областна дирекция на МВР - Враца и е имал статут на държавен служител по смисъла на чл.142, ал.1, т.1, пр.1 от ЗМВР.

Безспорно е по делото, че за същия период ищецът е получавал допълнително възнаграждение по силата на Решение № 282 от 15 юли 1993г. на МС и договори за охрана на стратегически обект „АЕЦ Козлодуй” ЕАД. Спорът е свързан с дължимостта на разликата между полученото допълнително възнаграждение и пълния размер, който според ищецът влиза на 70% от минималната работна заплата.

За да бъде разрешен този спор, *на първо място следва да бъде извършена преценка относно основание, на което се дължи претендираното допълнително възнаграждение.*

В чл.178, ал.1 и чл.179, ал.1 ЗМВР е предвидено, че към основното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се изплащат и допълнителни възнаграждения, които са посочени по видове. В ал.4 на чл.179 ЗМВР е предвидено, че извън тези допълнителни възнаграждения на държавните служители се изплащат и други възнаграждения в случаи, определени със закон или с акт на Министерския съвет за държавните служители от МВР.

В конкретния случай исковата претенция е за заплащане на сума, представляваща неизплатен остатък от допълнително възнаграждение, което според изложените в исковата молба твърдения се дължи на основание акт на Министерския съвет, а именно - РМС № 282/15.07.1993 г.

В т.1 на посоченото РМС АЕЦ Козлодуй е определен като обект с особен статут на защита, по отношение на който да се прилагат засилени мерки за сигурност, а в т.4 е посочено, че режимът и наблюдението на зоната се осъществява от службите Национална сигурност, Национална полиция, Национална противопожарна охрана и Гранични войски на МВР с личния състав, обезпечаваш защитата на АЕЦ-Козлодуй. Със същото РМС - т.6 е предвидено, че председателят на надзорния съвет на "НЕК" ЕАД трябва да възложи на управителя на "АЕЦ Козлодуй" права и задължения, сред които:

- по б."в" - да прави предложения до МВР за налагане на дисциплинарни наказания на служители от полицейския и противопожарния състав, допуснали нарушения, както и да поощрява служителите на МВР при изпълнение на възложените им защитни дейности;
- по б."г" - да осигурява средства за допълнителни възнаграждения на служителите на МВР, участващи пряко в осъществяване защитните действия на централата, които да се определят за отделните длъжности и работни места по реда и условията на Наредбата за комплексно оценяване условията на труд.

Според изложеното в исковата молба, претендираното допълнително възнаграждение се дължи на основание т.6, б."г" от РМС № 282/15.07.1993 г. Във връзка с извършеното в тази разпоредба препращане, следва да бъде отбелязано, че Наредбата за

комплексно оценяване условията на труд е била приета въз основа на ПМС № 169/28.08.1991 г. и с нея са били установени критериите и реда за комплексно оценяване условията на труд, като оценката на тези условия изразява въздействието на всички елементи, в зависимост от влиянието им върху здравето и работоспособността на работника или служителя. Според чл.20 от Наредбата тази комплексна оценка служи за определяне размера на допълнително трудово възнаграждение в зависимост от условията на труда.

При тази нормативна уредба, действала към момента на приемането на ПМС № 282/15.07.1993 г., и с оглед извършеното препращане към същата съдът намира, че предвиденото в т.6, б."г" допълнително възнаграждение е без пряка връзка с трудовото представяне на служителите на МВР, а е свързано единствено с условията на труд, при които същите работят в "АЕЦ Козлодуй". Ето защо така предвиденото допълнително възнаграждение следва да бъде разглеждано като такова с постоянен характер, което е обусловено от евентуалните рискове за здравето и работоспособността на служителите на МВР, възникващи от специфичните условия на труд в централата.

Считано от 31.03.2006 г. Наредбата за комплексно оценяване условията на труд е отменена. Прието е ПМС № 235 от 31.07.2014 г. за определяне на условията за изплащане и размерите на допълнителното възнаграждение за работа при специфични условия на държавните служители в МВР, в чийто Раздел I, т. 1 от Приложението към чл.1 - Списък на елементите за работа при специфични условия на държавните служители и размерите на допълнителното възнаграждение за тях, е предвидено, че за работа в среда на йонизиращи лъчения на работещите в "АЕЦ Козлодуй" служители на МВР се дължи допълнително възнаграждение от 60,00 лв. По делото не се спори относно изплащането на това допълнително възнаграждение.

При тези съображения, настоящият съдебен състав намира, че при възприемане на посоченото от ищеца основание по т.6, б."г" от ПМС № 282/15.07.1993 г. исковата претенция за присъждане на допълнително възнаграждение се явява неоснователна.

В исковата молба обаче се навеждат фактически твърдения, че размерът на претендираните допълнителни възнаграждения е определен в действащи към процесния период договори за охрана между "АЕЦ Козлодуй" ЕОАД и ОДМВР-Враца и че същите са дължими на ищеца в предвидения в тези договори максимален размер, тъй като е участвал пряко в защитните дейности и има необходимия *личен принос* към охраната на атомната централа. При така въведените твърдения съдът намира, че следва да бъде обсъдено и другото предвидено основание за заплащане на допълнителни възнаграждения по ПМС № 282/15.07.1993 г., а именно - по т.6, б."в", предвиждаща заплащане на поощрения на служителите на МВР при изпълнение на възложените им защитни дейности.

В чл.92, ал.1, т.1 ЗМВР е предвидено, че МВР въз основа на сключен договор със заинтересованите лица може да осъществява охрана от полицейски органи, включително със сигнално-охранителна и друга техника на стратегически обекти от значение за националната сигурност.

С ПМС № 181 от 20.07.2009 г. се определят стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност на РБ и които са част от критичната инфраструктура, в единен списък съгласно приложението към постановлението /чл.1, ал.1/. В т.2.1. на Раздел VI Сектор "Енергетика" на приложението като такъв стратегически обект от значение за националната сигурност е определено "АЕЦ Козлодуй" ЕАД. Следователно по отношение охраната на това дружество може да бъде осъществявана охрана от полицейски органи въз основа на сключен договор с МВР на основание чл.92, ал.1, т.1 ЗМВР.

Между страните не се спори и от събраните по делото доказателства се установява, че между „АЕЦ Козлодуй” ЕАД, като възложител, и ОДМВР-Враца, като изпълнител, е бил сключен Договор № *** от 12.06.2017 г., по силата на който възложителят възлага и заплаща, а изпълнителят приема да организира, осигурява и осъществява физическа охрана и пропускателен режим на обекти на "АЕЦ Козлодуй", съгласно Приложение № 1 - Общи условия, Приложение № 2 - Техническо задание, Приложение № 3 - Концепция за изпълнение на дейностите, Приложение № 4 - Таблица за средномесечната цена на услугата за охрана, извършвана от полицейските звена и Приложение № 8 - Схема за класификация на етапите, които са неразделна част от договора.

Между "АЕЦ Козлодуй" ЕАД, като възложител, и Областна дирекция на МВР - Враца, като изпълнител, е сключен и Договор № *** от 20.05.2021 г., по силата на който възложителят възлага и заплаща, а изпълнителят приема да изпълни охрана на ядрените съоръжения, ядрения материал и радиоактивните вещества на "АЕЦ Козлодуй", осъществяваща се чрез действия по охрана на стратегически обект от значение за националната сигурност и охрана при съпровождане на товари, съгласно Приложение № 1 - Общи условия, Приложение № 2 - Техническо задание, Приложение № 3 - Техническо предложение, Приложение № 4 - Ценово предложение, Приложение 4. 1. - Типова калкулация на услугата по чл.92, ал.3 ЗМВР и Приложение № 5 - Схема на класификация на етапите от договора, представляващи неразделна част от договора.

В двата договора по идентичен начин е уговорено, че изпълнителят се задължава да изпълнява услугата в съответствие с изискванията на нормативните актове, вътрешните правила и инструкции, а предметът на договора се изпълнява чрез РУ - АЕЦ-Козлодуй. В чл. 4.1.6 на всеки от договорите е уредено, че резултатите от защитната дейност по договора и личният принос на служителите се преценяват ежемесечно от работна група, определена от ръководителите на страните, за което се изготвя протокол, който се утвърждава от директора на ОДМВР-Враца и изпълнителния директор на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД. Видно от чл. 4.1.7 на договора, съгласно РМС № 282/1993 г. в протокола от предходната точка, работната група предлага допълнителни възнаграждения на служителите на изпълнителя, участващи пряко в осъществяване на защитните дейности на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД, в следните размери:

- за държавни служители, заемащи изпълнителска и по-висока длъжност, със специфично наименование на длъжността "инспектор", "старши инспектор" и "главен инспектор": до една минимална работна заплата за страната;

- за държавни служители, заемащи изпълнителска и по-висока длъжност, със специфично наименование на длъжността "младши експерт": до 80 % от минималната месечна работна заплата за страната;
- за държавни служители, заемащи изпълнителска и по-висока длъжност, със специфично наименование на длъжността "младши инспектор": до 70 % от минималната месечна работна заплата за страната;
- за служители по трудово правоотношение, с наименование на длъжността "младши специалист" и "системен оператор": до 60 % от минималната месечна работна заплата за страната.

В т. 2. 3 от договорите е уговорено, че изпълнителят уведомява писмено възложителя при всяко изменение на размера на минималната работна заплата, прието с постановление на Министерски съвет. Уточнено е, че минималната работна заплата представлява база за изчисление на допълнителното възнаграждение по Решение № 282/1993 г.

Към договорите са представени Приложения № 4 - Ценова таблица за цена на услугата за един месец в лева. В колона к4 е месечната цена за услугата по Таблица-1, утвърдена от министъра на вътрешните работи за средномесечна цена на услугата охрана на обект /възнаграждение според заеманата длъжност/, в колона к5 е посочен размерът /%/ от МРЗ, представляващ максималният размер на допълнителните възнаграждения по РМС № 282/1993 г. за съответната длъжност, в колона к6 е размер на допълнителното възнаграждение по ПМС 235/2014 г. за работа при специфични условия на държавните служители в МВР (това е посоченото по-горе в мотивите допълнително възнаграждение по ПМС 235/2014 г. в размер на 60,00 лв. за работа при специфичните условия в централата).

По делото са представени и Вътрешни правила за определяне размера на допълнителните възнаграждения на служителите на МВР по Решение № 282 от 15.07.1993 г. на Министерски съвет с идентификационен № УС. ФЗ. ПВЛ. 01/02, утвърдени от Изпълнителния директор на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД на 10.07.2019 г., както и негова Заповед № АД-1960/16.07.2017 г. за тяхното въвеждане, считано от 01.08.2019 г.

Приети са и последващи Вътрешни правила за определяне размера на допълнителните възнаграждения на служителите на МВР по Решение № 282 от 15.07.1993 г. на Министерски съвет с идентификационен № 80. ЧР. 00. ПВЛ. 001/03, утвърдени от Изпълнителния директор на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД на 08.09.2021 г., както и негова Заповед № АД-2630/14.09.2021 г. за тяхното въвеждане, считано от 17.09.2021 г.

Двата документа са с идентично съдържание и в тях е предвидена процедурата по ежемесечното определяне на допълнителните възнаграждения на служителите на МВР по Решение № 282 от 15.07.1993 г. на Министерски съвет, които се изплащат към работната заплата на служителите на МВР /чл. 1. 2/.

Посочената цел на ВП съгласно чл. 1.1. е да определят условията и реда за определяне размера на допълнителните възнаграждения на служителите на МВР, участващи

пряко в осъществяване на защитните дейности, като се гарантира недопускане на дискриминация или неравнопоставеното им третиране, както и да мотивират и поощрят служителите при изпълнение на дейността им в АЕЦ - Козлодуй. Определението на термина "допълнително възнаграждение" се съдържа в чл. 7. 1. от ВП от 2019 г. - Парични средства за стимулиране повишаването на качеството на трудовото изпълнение, дължащи се на основание Решение № 282 от 15.07.1993 г. на Министерски съвет; и в чл. 7. 1. от ВП от 2021 г. - Парични средства с правно основание Решение № 282 от 15.07.1993 г. на Министерски съвет, предназначени да стимулират повишаването на качеството на изпълнение на функционалните задължения по осигуряване на физическа защита, пожарогасителна и спасителна дейност и охрана на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД като стратегически обект от значение за националната сигурност.

Предвидено е също, че допълнителното възнаграждение се заплаща според личния принос на всеки служител в защитната дейност за съответния месец с цел стимулиране повишаването на качеството /чл. 1.3.1. /.

При така очертаните в договорите и във ВП цели, а именно - мотивиране и поощряване на служителите на МВР при изпълнение на дейността им в "АЕЦ Козлодуй" ЕАД в зависимост от личния принос на всеки от тях и резултатите от защитната дейност, настоящият съдебен състав намира, че претендираното в рамките на настоящето съдебно производство допълнително възнаграждение е такова, което има пряка връзка със служебното представяне на служителите на МВР и основанието за дължимост на същото е по чл.179, ал.4 ЗМВР вр. т.6, б."в" от РМС № 282/15.07.1993 г., а именно - поощрение на служители на МВР за положен труд по охрана на "АЕЦ Козлодуй".

При така изясненото основание на исковата претенция, *на второ място следва да бъде даден отговор на въпроса относно пасивната материалноправна легитимация, т.е. кой е субектът, задължен да заплаща тези допълнителни възнаграждения.*

С оглед разяснената по-горе фактическа обстановка, настоящият съдебен състав намира, че в случая са налице две самостоятелни правоотношения.

От една страна е налице служебно правоотношение между страните по делото - ищеца и ответната ОДМВР-Враца, а от друга страна е налице облигационно правоотношение между ответника и "АЕЦ Козлодуй" ЕАД, произтичащо от сключени помежду им договори за охрана от полицейски органи.

Първото правоотношение възниква на основание чл.92, ал.8 вр. ал.1 ЗМВР, като служебното положение и статутът на държавните служители, назначени на това основание, се урежда от ЗМВР. Както бе посочено, съгласно чл.176-чл.179 ЗМВР, на държавните служители в МВР се дължат основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения, в т.ч. и посочените в чл.179, ал.4 ЗМВР други възнаграждения в случаи, определени със закон или с акт на Министерския съвет. Задължена страна по служебното правоотношение за заплащане на основното и на допълнителните възнаграждения е съответната структура по чл.37 ЗМВР, която в случая е ОДМВР-Враца.

Второто правоотношение възниква на основание чл.92, ал.4 вр. ал.1 ЗМВР и произтича от сключен договор за услуга, по силата на който възложителят "АЕЦ Козлодуй" ЕАД заплаща възнаграждение за предоставената му от изпълнителя ОДМВР-Враца услуга.

Съдът намира, че самостоятелният характер на тези отношения е относителен, тъй като компонент от общата цена по договора за охрана, която възложителят дължи на изпълнителя, е възнаграждението за служителите на МВР, осъществяващи тази охрана. Това възнаграждение се определя от министъра на вътрешните работи в утвърдена от него Таблица за средномесечна цена на услугата за охрана на обекти, извършвана от полицейските органи по чл. 92, ал. 1 от Закона за МВР, и е залегнало в к4 на Приложение № 4 към договора - Ценова таблица. В к5 на същото Приложение № 4 като част от цената на услугата пък е посочено допълнителното възнаграждение по РМС № 282/1993 г. Следователно дължимите възнаграждения на служителите на МВР представляват част от цената на услугата, която "АЕЦ Козлодуй" ЕАД дължи на ОДМВР-Враца. Фактът, че цената на услугата се заплаща от възложителя "АЕЦ Козлодуй" ЕАД не означава обаче, че същият изземва от МВР функциите на работодател на полицейските служители. Между двете правоотношения е налице връзка, произтичаща от начина, по който се определят възнагражденията на служителите на МВР, която обаче не променя правата и задълженията в служебното правоотношение между страните в настоящия правен спор, а именно - задължено лице за изплащане на дължимите възнаграждения на ищеца е ОДМВР-Враца. Аргумент в подкрепа на този извод може да се изведе и от разпоредбата на чл.92, ал.9 ЗМВР, според която приходите и разходите от дейността на МВР по ал. 1 и 3, в т.ч. попадат приходите от договорите за охрана от полицейски органи, вкл. и на стратегически обекти от значение за националната сигурност, се отчитат по бюджета на МВР. Това означава, че цената на услугата по сключваните между "АЕЦ Козлодуй" ЕАД и ОДМВР-Враца договори за охрана, в която се включват и възнагражденията на служителите на МВР, които осъществяват охрана на централата, се превежда от възложителя "АЕЦ Козлодуй" ЕАД по бюджета на МВР, но изплащането им на служителите се дължи от ОДМВР-Враца.

При тези съображения настоящият съдебен състав намира, че ответникът по делото е материалноправно легитимиран да отговаря по предявения иск за заплащане на допълнително възнаграждение по чл.179, ал.4 ЗМВР.

Най-сетне следва да бъде даден и *отговор на въпроса за дължимия размер на претендираното допълнително възнаграждение.*

Както бе разяснено по-горе в мотивите, в случая се претендира възнаграждение, което представлява поощрение на служители на МВР за положен труд по охрана на "АЕЦ Козлодуй". Общият принцип е, че поощренията нямат постоянен, а бонусен характер, както и че нямат точно определен размер, а зависят от трудовото представяне на работниците или служителите.

Именно този принцип е залегнал и в уредбата, относима към дължимостта и размера на претендираното в случая допълнително възнаграждение.

Този извод се налага най-напред от вече посочения факт, че в чл.4.1.6 на всеки от

договорите е уредено, че резултатите от защитната дейност по договора и личният принос на служителите се преценяват ежемесечно от работна група, определена от ръководителите на страните, за което се изготвя протокол, който се утвърждава от директора на ОДМВР-Враца и изпълнителния директор на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД, а според чл.4.1.7 на всеки от договорите, съгласно РМС № 282/1993 г. в протокола от предходната точка, работната група предлага допълнителни възнаграждения на служителите на изпълнителя, участващи пряко в осъществяване на защитните дейности на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД, по отношение на които обаче не е предвиден минимален, а само максимален размер, определен като процент от минималната работна заплата за страната.

В приетите ВП от "АЕЦ Козлодуй" също е предвидено, че размерът на индивидуалните допълнителни възнаграждения на служителите от РУ - АЕЦ Козлодуй се определя ежемесечно от работна група, назначена със заповед на изпълнителния директор на АЕЦ Козлодуй, на база мотивиран доклад на началника на РУ - АЕЦ Козлодуй /чл. 1.3.3/. Във ВП са определени още структурата и съставът на работната група, както и правомощията и отговорностите на всеки от участващите /раздел 3/. Работната група се назначава със заповед на изпълнителния директор на АЕЦ Козлодуй, като на заседанията присъства началникът на РУ - АЕЦ Козлодуй или негов заместник. В чл. 4.5 от ВП е уредено, че началниците на подразделения на МВР представят на председателя на работната група обобщен доклад с изложени мотиви относно участието на служителите на съответното подразделение в осъществяване на защитните дейности на централата до 3 работни дни преди заседанието. Докладът трябва да съдържа и мотивирани предложения за изплащане на допълнително възнаграждение на служителите в съответните проценти, определени в договорите и ВП. Самите началници участват в заседанията, като запознават работната група със съдържанието на доклада, дават разяснения, отговарят на въпроси и подписват протокола, с което удостоверяват участието си на заседанието на работната група.

Определянето на индивидуалните допълнителни възнаграждения на служителите на МВР е уредено в раздел 6 от ВП, като в чл. 6. 1 е посочено, че за изпълнение на основните си задължения и дейности, служителите на МВР, включително началниците на съответните подразделения, получават индивидуални допълнителни възнаграждения в размер на 60% от договорения максимален размер за всеки договор с определеното подразделение на МВР, за съответната длъжност. В чл. 6.2 е уговорено, че при допуснати пропуски при изпълнение на служебните задължения се изплаща допълнително възнаграждение в намален размер от максимално определения по т.6.1 за съответната длъжност. В чл.6.3 са посочени хипотезите, в които не се изплаща допълнително възнаграждение. В чл. 6.4 само от ВП от 2019 г. е посочено, че за срочното и качествено изпълнени дейности по договорите, изпълнения допълнителен обем дейности /извън договорените/ и дейности довели до запазване имуществото на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД при извънредни ситуации от служителите на МВР, се изплаща максимален размер на договореното допълнително възнаграждение, след писмено мотивирано предложение, разгледано на заседание на работната група. Във ВП от 2021 г. няма такава клауза. Посочено

е също, че допълнителното възнаграждение се изчислява и се заплаща за действително отработеното време в рамките на месечната продължителност на работното време.

Към ВП са одобрени и образци на списък на служителите за всеки месец и протокол за заседание на работната група.

Със Заповед № 5735з-54/15.03.2020 г. на началника на РУ - АЕЦ Козлодуй са определени служителите при РУ - АЕЦ Козлодуй, които да изготвят списъците за предпазна храна и предложенията по РМС № 282 от 15.07.1993 г.

Със Заповед № 369з-1142/23.05.2022 г. на директора на ОДМВР - Враца са определени представители на ОДМВР - Враца, които да участват в работната група за предлагане на допълнително възнаграждение на служителите на РУ - АЕЦ Козлодуй съгласно чл. 4.1.7 от договора и Решение № 282/15.07.1993 г. на МС.

По делото е прието заключение на ССЕ, съгласно което за процесния период на ищеца е изплащано допълнително възнаграждение по РМС № 282/1993 г. за заеманата от него длъжност. Общо изплатената на ищеца сума за исковия период е в размер на 9 174,24 лв., като сумите за всеки месец са изчислени в размер на 60% от договорения максимален размер според броя отработени от ищеца дни. При размер на възнаграждението 70% от МРЗ дължимата сума на ищеца възлиза на 15 033,59 лв. или разликата между тази сума и изплатената е 5859,35 лв., а след облагане с дължимия данък върху доходите на физическите лица остава чиста сума за получаване в размер на 5273,42 лв.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира за неоснователни доводите на ищеца, че ежесечно му се дължи максималния размер от 70% от МРЗ за страната, предвиден в сключените в рамките на процесния период договори между "АЕЦ Козлодуй" ЕАД и ОДМВР-Враца. Както бе разяснено, претендираното допълнително възнаграждение представлява поощрение на служители на МВР за положен труд по охрана на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД и зависи от служебното представяне на всеки служител. Липсва нормативна уредба, която да определя минимална или максимална граница на същото, поради което няма пречка размерът и критериите за изчисляването му да се уговорят между субектите на правоотношението по чл.92, ал.1 ЗМВР, сключили договорите за охрана, а именно АЕЦ - Козлодуй и ОДМВР - Враца. Както бе изяснено, с тези договори размерите са уговорени според заеманата длъжност и са посочени в максимален размер, до който извод се достига при граматическото тълкуване на уговорките - "до.... % от минималната работна заплата". В договорите не са предвидени минимални размери на допълнителното възнаграждение, в които същото да бъде изплатено задължително, нито пък се съдържа уговорка, че допълнителното възнаграждение следва да бъде плащано на всеки служител винаги в уговорения максимален размер.

Доколкото задължение на възложителя по договора, а именно - "АЕЦ Козлодуй" ЕАД е осигуряване на финансовите средства за изплащане на тези възнаграждения и след като размерът на същите не е нормативно определен, то не може да бъде отречено правото му да определи размерът на същите, стига той да е в границите, за които е постигнато

съгласие с изпълнителя-работодател. В приетите от възложителя Вътрешни правила е определен редът за изчисляването на допълнителните възнаграждения, така че същите да са индивидуално определени, но при спазване на обективни критерии, избягващи неравностойното третиране на служителите. Ето защо във ВП е предвидено, че всеки служител получава 60% от посочения в договора според заеманата от него длъжност максимален размер на допълнителното възнаграждение, за действително отработеното от него време за съответния месец. Също така обаче е предвидено кога възнаграждението се получава в намален размер, кога не се получава допълнително възнаграждение или кога може да бъде изплатен максималния предвиден в договора размер - за изпълнение на допълнителен обем дейности /извън договорените/ и дейности, довели до запазване имуществото на дружеството при извънредни ситуации.

С оглед така предвиденото в договорите и ВП, че резултатите от защитната дейност по договора и личният принос на служителите се преценяват ежесечно от работна група, определена от ръководителите на страните по договора за охрана, за което се изготвя протокол, който се утвърждава от директора на ОДМВР-Враца и изпълнителния директор на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД, съдът намира, че крайният размер на допълнителното възнаграждение е резултат на оценка на резултатите от служебното представяне на всеки отделен служител на МВР. Във формирането на тази оценка участват не само представители на дружеството-възложител, но и на работодателя- изпълнител, поради което не могат да бъдат възприети наведените доводи за едностранно определяне на допълнителното възнаграждение от трето за служебното правоотношение лице.

Този извод се подкрепя и от установения по делото факт, че за един месец в рамките на процесния период ищецът е получил по-висок размер на възнаграждението с оглед личните му заслуги.

Не може да бъде споделена и тезата на ищеца, че на всеки служител се дължи предвидения в договорите максимум на допълнителното възнаграждение, тъй като страните са обвързани от посочените размери в к5 на Приложение 4 към договорите, както и че се дължи излагане на мотиви защо не му се определя и изплаща допълнително възнаграждение в предвидения в тези ценови таблици размер. В к5 от ценовите таблици към договорите е посочен максималният размер на допълнителното възнаграждение като % от МРЗ според заеманата длъжност, т. е. това е сумата, на която се равнява посоченият в чл. 4.1.7 от договорите % от МРЗ като максимално възнаграждение и която сума служи за отправна точка при изчисляване на индивидуалните допълнителни възнаграждения на служителите, заемащи съответната длъжност. Ценовите таблици обаче представляват само оферти, дадени в проведените процедури по ЗОП при сключването на договорите, на чиято база е определен максимален, а не фиксиран размер на услугата. Този извод се налага от чл.2.1. от договорите, в които се посочва *максимална* цена на услугата, т.е. същата не е фиксирана, както и от чл.2.2., в който се посочва, че цената по конкретния договор се формира на база разходите за реално назначените служители на изпълнителя за срока на договора. Не може да се приеме, че с приетите ВП и определеният в тях размер на допълнителното

възнаграждение от 60% възложителят едностранно е намалил цената на договора, тъй като са били съблюдавани именно клаузите за определяне на допълнителното възнаграждение, които с оглед на определения размер "до... %" не задължават възложителя да изплати максимално уговорения процент. Както бе посочено, в договорите липсва клауза, която да указва, че допълнителното възнаграждение на служителите следва да бъде изплатено в максимален размер.

При тези съображения и като взема предвид, че от събраните доказателства се установи, че на ищеца е начислено и изплатено допълнително възнаграждение съгласно приетите ВП, като конкретният размер е определен според броя отработени дни за всеки месец и след спазване на предвидената процедура във ВП, настоящият съдебен състав намира, че предявеният иск с правно основание чл.179, ал.4 ЗМВР е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

II. По иска с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД за заплащане на обезщетение за забавено плащане на допълнителното възнаграждение.

Изводът за неоснователност на главния иск води до извод за неоснователност и на претенцията за мораторна лихва, с оглед акцесорния характер на последната. Ето защо искът за присъждане на обезщетение за забавено плащане на допълнителното възнаграждение също следва да бъде отхвърлен.

Като е достигнал до същия краен извод за неоснователност на исковите претенции и е отхвърлил същите, районният съд е постановил правилен и законосъобразен съдебен акт, който следва да бъде потвърден.

VI. По разноските:

Страните претендират присъждане на разноски за настоящата инстанция. С оглед изхода на спора пред настоящата съдебна инстанция, на процесуалния представител на въззивника не се дължат разноски за адвокатско възнаграждение по реда на чл.38,ал.2 ЗА. Въззивникът следва да бъде осъден да заплати на ОДМВР сумата 200,00 лв. - юрисконсултско възнаграждение за настоящата инстанция, съобразно чл.78,ал.8 ГПК вр.чл.23,т.1 НЗПП. Направеното от процесуалния представител на въззивника възражение за прекомерност на юрисконсултското възнаграждение е неоснователно, тъй като не се касае за договорено и заплатено възнаграждение по смисъла на чл.78, ал.5 ГПК, а за присъждане на възнаграждение по преценка на съда.

Водим от горното, Окръжен съд - Враца

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 609 от 01.11.2023 г., постановено от Районен съд-Враца по гр.д.№ 1484/2023 г.

ОСЪЖДА М. Г. Н., ЕГН *****, с адрес: *** ДА ЗАПЛАТИ на Областна дирекция на МВР-Враца юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция в размер

на 200,00 лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба при условията на чл. 280, ал. 1 и ал. 2 ГПК пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____